

23389

16
Taru Riikliku Kirjandus-
muuseumi
I 725
40083

Ülevaade 1927—1929. a. metsanduslikust kirjandusest.

K. Verberg.

Akad. Metsaseltsil oli kavatsus 1928. a. välja andma hakata teateid ilmuva metsandusliku kirjanduse kohta selleks asutatavas perioodilises ajakirjas «Metsakirjanduslikke uudiseid». Siin oleks pikemalt refereeritud uusi metsanduslikke, nii raamatutena kui ka ajakirjade veergudel ilmuvaid töid, mille kaudu laiemad metsameeste ringkonnad oleks saanud hõlpsasti tutvuda välismaa metsateaduse uudistega ja saavutistega. Sellega oleks muutunud ülearuseks säärase ülevaadete andmine aastaraamatutes.

Kahjuks jäi see ettevõte siiski teostamata. Üksikasjaliste kaalutlemiste ja kalkulatsioonide põhjal selgus, et kavatsetav ajakiri nõuaks Akad. Metsaseltsilt tuntavaid lisakulusid, sest esialgsed lootused ka mujalt selleks otstarbeks toetust saada, ei läinud täide. Tõsiselt tuli suhtuda ka kaastöö küsimusse, sest meie väikeses metsameeste peres on väga vähe veel aktiivseid liikmeid, kellel oma otsekohese töö kõrval jatkuks küllaldaselt aega välismaa metsakirjandust jälgida ja seda refereerida.

Silmas pidades lisaks muule veel ka seda, et seni pole kasutatud küllaldaselt metsa-kirjanduse tutvustamiseks ajakirja «Eesti metsa» lehekülgi, tuli Akad. Metsaseltsi juhatus lõpuks otsusele — esialgselt loobuda eriajakirja «Metsakirjanduslike uudiste» väljaandmisest ja püüda metsakirjandust tutvustada «Eesti metsa» veergudel.

Sellega on põhjustatud metsakirjandusliku ülevaate seekordnegi ilmumine Eesti metsanduse aastaraamatust. Ülevaate koostamisel on silmas peetud eelmistes aastaraamatutes (I ja II) avaldatud ülevaadete ulatust ja iseloomu; nii oleks käesolev ülevaade eelmiste järg.

On käsitletud ainult iseseisvate raamatutena ilmunud teoseid. Välismaa (soome-, vene-, saksakeelsest) kirjandusest on nimetatud kõik tähtsamad tööd, mis ülevaate koostamiseni — 1927—1929. a. — ilmunud. Teoste täielikku refereerimist ei olnud võimalik ruumi- puudusel teostada, on piirdutud ainult tähtsama ja omapärasema iseloomustusega.

I. Eesti metsakirjandus.

Eesti metsandusliku kirjanduse arenemises ei ole olulisi muutusi sündinud, võrreldes eelmise ülevaatega, kuid võib märkida siiski teatavaid edusamme, olgugi et need eriliselt veel silmapaistvad ei ole. On ilmunud mõned laiematele ringkondadele määratud teosed, käsiraamatud; iseseisvate uurimuste avaldamist on jätkatud metsaosakonna toimetistes; metsaosakonna toimetiste ja metsanduse aastaraamatu varustamine saksakeelsete kokkuvõtetega on võimaldanud ka välismail tutvuda meie metsanduse seisukorraga, tehtavate töödega ja saavutistega.

Metsanduslik ajakiri «Eesti mets» püüab jõudumööda rahuldada oma lugejaskonna nõuded ja soove, kuid «metsameeste pere» oma inertsusega ja tagasihoidlikkusega on põhjendatud asjaolu, et «Eesti metsa» kaastöö ja kaastööliste ringkond ei kasva nii edukalt nagu seda ärksamad «pere» liikmed sooviksid.

Tartu Ülikooli Metsaosakonna toimetistena Ülikooli Öppemetsakonna väljaandel on ilmunud järgmised tööd:

Streiflichter auf die estnische Forstwirtschaft und ihr Anschluss an die Cajandersche Waldtypenlehre. (Pildid Eesti metsamajandusest ühenduses Cajander'i metsatüüpide õpetusega.) Tartu, 1927. 150+77 lk. T. Ü. Metsaos. toim. nr. 10.

Nimetatud saksakeelne koguteos on koostatud prof. Cajander'i külaskäigu äramärkimiseks 21—26. sept. 1926. a. Eestisse ja sisaldab peale mitmesuguste eritööde ka prof. Cajander'i enese suurema artikli — «**Wesen und Bedeutung der Waldtypenlehre**». Viimane sisaldab need 3 loengut, mis prof. Cajander pidas 25. ja 26. sept. 1926. a. Tartu Ülikoolis. Neis loengutes käsitleb prof. Cajander oma metsatüüpide õpetust: 1) kasvukoha-tingimuste eritlemise tähtsust ja seni tarvitatud viise kasvukoha klassifitseerimiseks; 2) taimeühingute ja metsatüüpide esinemist; 3) metsatüüpide teoreetilist ja praktilist tähtsust. Nimetatud artikkel on välja antud ka eriraamatuna.

Teised tööd koguteoses puudutavad üksikuid Eesti metsanduse alasid või kirjeldavad prof. Cajander'i poolt külasutatud metskondi. Tähtsamad on kolm järgnevat artiklit:

Rühl, A. — **Versuch einer Anwendung der Cajanderschen Waldtypenlehre in Estland.** (Cajander'i metsatüüpide õpetuse kasutamise katse Eestis.)

Reinwald, E. — Über Verbreitung und Schutz einiger Säugtiere Estlands. (Mõningate imetajate levimisest ja kaitsest Eestis.)

Daniel, O. — Rückblick auf die Entwicklung des Forstwesens in Eesti. (Ülewaade metsanduse arenemisest Eestis.)

Artikkel sisaldab võrdlemisi üksikasjalise ülevaate meie metsanduse arenemisest, alates kõige varematest aegadest kuni viimase ajani.

Mathiesen, A. — Ülikooli Õppemetskond. Tartu, 1927; lk. 63+48 (pildid). T. Ü. Metsaos. toimet. nr. 11.

Siin leiame igakülgse ülevaate õppemetskonnast: maastiku reljeef, mullastik, ilmastik, metsatüübid, maaparandustööd, teed, metsakorraldus ja metsakasutus, tulud ja kulud, üliõpilaste praktiline töö, katseasjandus, kultuurid. Teos on varustatud vanaaegse ja praeguse metskonna plaaniga ja maapinna reljeefidega. Kenad metsapildid teevad selle raamatu kauniks albumiks; metskonna külastajaile ja üliõpilastele on ja kasulikuks abiraamatuks.

Kosenkranius, H. — T. Ü. Kuusnõmme metsandiku korraldusekava. Tartu, 1928. 36 lk. T. Ü. Metsaos. toim. nr. 12.

Teos on koostatud Ülikooli bioloogia-jaama juures asuva Kuusnõmme metsandiku kohta (Saaremaal), käsitleb peale lühikese takseerikirjeldise metsandiku kasvukoha tingimusi, eriti üksikasjaliselt on kirjeldatud mullastik, metsatüübid ja metsauuendus.

Samas toimetiste numbris on kaks järgnevat artiklit:

Tiismann, B. — Forstgeschichtliches von der Insel Dagö. (Metsa ajaloost Hiiumaalt). 12 lk.

Ülewaade Hiiumaa metsade ajaloost enne Rootsi aega.

Rühl, A. — Vorläufige Mitteilung über das Auftreten rot-und grünzapfiger Fichten in Estland. (Esialgne teade punase- ja roheliskäbiliste kuuskede esinemisest Eestis) 8 lk.

Ajaloolise ülevaate kõrval roheliste ja punaste kuusekäbide esinemise kohta kirjeldatakse Kilingi metskonnas korraldatud katseid.

Haller, B. — Kultuurid T. Ü. Õppemetskonnas Kastre-Peravallas. Tartu, 1929. 134 lk. T. Ü. Metsaosak. toim. nr. 13.

Üksikasjalik ja põhjalik teos õppemetskonna kultuuride kohta. Käsitlus on läbi viidud ajajärkudes alates 1887. a. Siin leiame huvitavaid andmeid seemnete päritolu, raieistikkude uuendamise ja mitmesuguste kultuuride kohta.

Reim, P. — Metsade majanduslik tähtsus Eestis. Tartu, 1929. 112 lk. T. Ü. Metsaosak. toim. nr. 14.

Teos toetub peale statistiliste andmete osalt ka subjektiivsetele hinnangutele, sest kõikide küsimuste kohta ei leidu sellekohast statistilist

materjali. Töös käsitletakse: alul — metsade rohkust ja jaotust, metsavara ja juurdekasvu; peaosas — puidu bilanssi Eestis, puidu kasutamist ehitusainena, teede korrashoiuks, tööstuses, kütteainena, metsade ja metsaaduste tähtsust väliskaubanduses, kaubaveos ja riigirahanduses.

Vilberg, G. — Kastre-Peravalla looduskaitse reservaaadi taimkattest. Tartu, 1929. 28 lk. T. Ü. Metsaosak. toim. nr. 15.

Antakse ülevaade looduskaitse reservaaadi tekkimisest Eestis ja kirjeldatakse üksikasjaliselt K.-Peravalla reservaadis (12,8 ha) asuvaid puestikke ja nende taimestikku.

Tabelid Eesti metsa ja metsamaterjalide hindamiseks. Tallinn, 1928. 39 lk. Hind Kr. 1.—

Meetermõõtudes koostatud tabelite aluseks on võetud osalt endised tabelid ja naaberriikides kasutatavad tabelid, osalt on arvestatud meie metsades kogutud andmetega. Kasvava metsa tabelid on männi, kuuse, kase, haava, lepa ja paju, kõvade lehtpuude jaoks. Ümmarguste metsamaterjalide tabelid on saadud ümberarvamisel Maurach'i tabelitest.

Riigi metsamüügi ja kõrvalkasutuste taksid ühes trahvi taksidega. Ametlik väljaanne. Tallinn, 1928. 18 lk.

Riigi metsatööstuse juhtnõõrid. Tallinn, 1928. Hind. Kr. —60.

Lühike täiendus eelmistele juhtnõõridele meetermõõtudes metsamaterjalide valmistamise ja arvestamise kohta.

Aun, K. — Riigi metsavahtide käsiraamat. Riigimetsade Valitsuse väljaanne. Tallinn, 1928. 123 lk. 77 joon.

Lühidalt ja üksikasjalikult on käsitletud üldmetsateaduslikud, metsakasvatuseks ja metsakaitse küsimused; rohkem ruumi on antud puuliikide kirjeldusele ja metsauendamisele. Raamat on väga tulusaks käsiraamatuks meie alametsateenijatele.

Daniel, O. — Metsakasvatus, II osa. K/ü. «Loodus». Tartu, 1928. 235 lk., hind kr. 7.—

Raamatu sisus leiduvad loomulik metsauendamine, külvamine, istutamine, metsahooldamine, mimesuguste puestikkude kasvatamine, metsakasvatus eralisteks otstarveteks. Lõppu on lisatud metsakasvatustööde normid.

Daniel, O. — Mets ja metsandus Eestis. Riigimetsade Valitsuse väljaanne. Tallinn, 1929. 62 lk.

Teos annab ülevaatliku käsitluse metsanduse ajaloolisest arenemisest Eestis, metsade tähtsusest, rohkusest ja seisukorrast, metsauendamist ja hooldamisest; lõpus leiame ülevaate ka Eesti metsakirjandusest.

Mathiesen, A. — Abitabelid metsakorraldustöödeks. Riigimetsade Valitsuse väljaanne. Tallinn, 1929. 48 lk.

Tabelid on koostatud meetermõõtude tarvitamisele tuleku puhul. Siin leiame pindade arvutamise tabeli, boniteerimistabeli — 1) vanuse ja

kõrguse järele, 2) üldkõrguse ja kõrguse juurdekasvu järele, tähtsamate puuliikide toogitabelid, puiestiku kasvukäigu-tabelid.

Pavlov, A. — Tabelid Eesti metsa hindamiseks. Riigimetsatööstuse väljaanne. Tallinn, 1929. 73 lk.

Tabelid võimaldavad leida puude massi arvutamisel väga lihtsalt üksikute sortimentide massi, kergendavad arvutamistõid, sest korrutamise vajadus jääb ära.

Eesti metsanduse aastaraamat II. — Akad. Metsaseltsi väljaanne. Tartu, 1927. 352 lk., hind kr. 3.50.

Aastaraamatus on III, IV ja V metsateadlaste päevadel peetud referaadid ühes läbirääkimistega, ülevaadet metsanduse alal tegutsevate seltside tööst ja metsanduslikust kirjandusest.

Eesti metsanduse aastaraamat III. — Akad. Metsaseltsi väljaanne. Tartu, 1928. 207 lk., hind kr. 2.50.

Sisuks on VI metsateadlaste päeva referaadid ühes saksakeelsete kokkuvõtetega ja läbirääkimistega ja ülevaade metsanduslike seltside tegevusest.

II. Soome metsakirjandus.

Soome metsanduslik uurimistöö areneb järjest intensiivsemalt, mis avaldub ka rohketes trükitöodes. Uurimistulemuste tutvustamiseks avaldatakse nad üksikasjaliste saksa- või ingliskeelsete referaatidega, sagedasti on mõned tööd täies ulatuses võorkeeles.

Suurem osa tähtsamaid töid ilmub Soome metsateaduse seltsi poolt (*Acta forestalia fennica*) või Soome metsakatseasjanduse toimetistes. Soome metsateaduse seltsi poolt on hakatud välja andma ka lühemaid artikleid sisaldavat mitteperioodilist väljaannet «*Silva fennica*» nime all. Kahe aasta jooksul on ilmunud sellest 11 numbrit mitmesuguste artiklitega; autorite seas leiame prof. L. Ilvessalo', Lakari', Saari' ja teisi.

Tegeliklike metsameeste, peamiselt alametsaametnikkude huvide kohaselt ilmub ajakiri «*Metsämies*», teine ajakiri «*Metsätaloudellinen Aikakauskirja*» on määratud rohkem teaduslike artiklite jaoks, kuna laiemate ringkondade jaoks on määratud ajakiri «*Tapio*». Metsanduse-ühing «*Tapio*» kulul trükitakse peale samanimelise ajakirja ka populaarsed raamatud metsanduse alal rahva seas levitamiseks.

Metsanduse populariseerimiseks on 1927. a. asutatud koguni eriline propagandabüroo, kelle korraldusel ilmuvad ajalehtedes mitmesugused metsanduslikud artiklid.

Tähtsamad tööd on:

1) Metsateadus üldse:

Acta forestalia fennica Nr. 34. Helsinki, 1929. 1057 lk., 220 pildi ja joonistusega.

Suurepärasel paberil 42 autori kirjatöid sisaldav koguteos on pühendatud soome kuulsamale metsateadlasele prof. dr. A. K. Cajander'ile 50-a. juubeli puhul. Juubilari teenete hindamine Soome metsateadusliku seltsi poolt on soome, rootsi, inglise, saksa ja prantsuse keeles. Autorite artiklid on kirjutatud inglise, saksa, prantsuse, taani, norra, rootsi ja soome keeles. Soomekeelsed artiklid on varustatud saksa või ingliskeelse referaadiga. Nimekamad soome autorid on: Aaltonen, Helander, L. Ilvessalo, J. Ilvessalo, Saari, Lassila, Lönnroth, Lukkala, Kujala, Laitakari, Lakkari, Linkola. Välismailt on esindatud artiklitega järgmised: Saksamaa — Jentsch, Rubner, Wappes, Heske; Inglismaa — Anderson, Troup, Hiley; Taani — Oppermann, Bornebursch Ungari — Fehér; Jaapan — Hayata; India — Osmaton Prantsusemaa — D'Alverny; Norra — Barth; Uus-Meremaa — Cockayne; Ameerika Ühendriigid — Harschberger; Nõukogude Liit — Sukatšev; Läti — Teikmann, Kirštein.

Artiklites käsitletakse väga mitmelaadilisi metsanduslikke küsimusi, kuigi suurem osa on pühendatud metsatüüpide õpetusega lähedalt seotud aladele.

Auer, V. — Untersuchungen über die Waldgrenzen und Torfböden in Lappland. (Uurimus metsapiiridest ja turbumuldadest Lapimaal.) Helsinki, 1927. 52 lk.

Teoses on käsitletud: soode esinemine, järvede kinnikasvamine, metsade soostumine ja metsapiiri liikumine Lapimaal.

Heikel, T. — Suomen Metsänhoitoyhdistys 1877—1927. (Soome metsanduseühing). Helsinki, 1927. 119 lk.

Ülevaade metsanduseühingu 50 a. tegevuse kohta.

Hilden, N. — Helsingin halkojen kuluttajana. Helsinki, 1929. 54 lk.

Küttepuude kasutamine Helsingis.

Ilvessalo, Y. — Suomen metsät. (Soome metsad). Inglisekeelse referaadiga ja tabelitega. Helsinki, 1927; 421+192 lk.

Soome metsandusliku katseasutise toimetusel ilmunud teos, sisaldab joontakseerimise alusel tehtud põhjaliku kokkuvõtte Soome metsadest. On käsitletud: metsapind, sood, puuliigid, vanuseklassid, metsa tihedus ja headus, tagavara, juurdekasv.

2) Metsakorraldus ja metsatakseerimine.

Boman, A. — Tutkimuksia männyn paksuuskasvun monivuotisista vaihteluista. (Uurimus männi läbimõõdu kasvust.) Saksakeelse referaadiga. Helsinki, 1927. Acta forestalia fennica 32. 177+54 lk.

Käsitletakse mitmeaastast läbimõõdukasvu kõikumist männil, võrdluseks on ka kuuske uuritud. Autor teeb kindlaks perioodilise kõikumise kasvus, mis olenev temperatuurist ja sademetest. Uurimisel on kasutatud puu vanuse asemel aastate arvu võrdlust.

Jalava, M. — Pyöreän pinopuutavaran mittaamisesta. Helsinki, 1929. 54 lk.

Antakse ülevaade ümmarguste metsamaterjalide mõõtmisviisidest.

Lappi-Seppälä, M. — Tutkimuksen siperialaisen lehtikuusen kasvusta Suomessa. (Uurimus siberi lehise kasvust Soomes.) Saksakeelse referaadiga. Helsinki, 1927. 72 lk.

Teos käsitleb siberi lehise juurdekasvu, puudutades ühilasi lehise levimispiirkonda ja varemaid uurimusi lehise juurdekasvust.

Lönnroth, E. — Über Stammkubierungsformeln. (Tüve küberimisvalemid.) Helsinki, 1927. Acta forestalia fennica 31. lk. 56+21 tabelit erilehtedel.

Käsitletakse mitmesuguseid tüvemahu väljaarvamisi.

Lönnroth, E. — Zur Frage der Waldbetriebsregelung. (Metsamajanduse korralduse küsimusest.) Helsinki, 1927. Acta forest. fennica 32. 61 lk.

Peamiselt Soome olusid silmas pidades kirjeldatakse metsamajandamise korralduse võimalusi.

3) Metsakasvatus ja üldine metsateadus.

Ilvessalo, L. — Suomenlahden ulkosaarten lentohietiköt ja niiden sitomismahdollisuudet. (Soome lahe välissaarte luited ja nende kindlustamine.) Saksakeelse referaadiga. Helsinki, 1927. 50 lk.

Käsitletakse Soome lahe saartel — Seiskari, Lavansaari ja Tytärsaari — esinevaid liivaluiteid ja nende kindlustamisvõimalusi.

Kujala, V. — Untersuchungen über den Bau und die Keimfähigkeit von Kiefern- und Fichtensamen in Finnland. (Uurimus männi- ja kuuseseemnete ehitusest ja idanevusest.) Soomekeelse referaadiga. Helsinki, 1927. 106 lk.

Kirjeldatakse esiteks suve temperatuurilisi olusid, seemne suurust ja nende kaalu (männi 1000 seemet kaalusid Lapimaalt 3,601 gr, Lõuna-Soomest — 4,663 gr.; kuusel 1000 seemet kaalusid Põhja-Soomest 3,153 gr, Lõuna-Soomest 4.745 gr.); järgneb seemnete värvi, seemne anatoomilise ehituse kirjeldus ja nende jaotus headuseklassidesse, lõpuks on esitatud idanemisproovid.

Laitakari, E. — Männyn juuristo. (Männi juurtekava.) Inglikeelne referaat. Helsinki, 1927. Acta forestalia fennica 33. 306 + 74 lk.

Põhjalik käsitus männi juurtekava arenemisest.

Laitakari, E. — Die Wurzelforschung in ihrer Beziehung zur praktischen Forstwirtschaft. Acta forestalia fennica 33. Helsinki 1929. 21 + 10 lk.

Eelmise teose lühem kokkuvõte.

4) Metsakaitse.

Heikinheimo, O. — Myrskytuhoista Raivolan lehtikuusimetsässä syyskuun 23 päivänä 1924. Saksakeelse referaadiga. Helsinki, 52 lk.

Kuulsa Raivola lehispuiestiku tuulemurrust 1924. a., seda soodustanud põhjustest ja seente vigastuste esinemisest selles puiestikus.

III. Vene metsakirjandus.

Vene keele tundmine jääb meil alatasa järjest vähemaks, mistõttu meile varsti jäävad kättesaamatuks ja teadmatuks nii mõnedki huvitavad, meie looduslikele oludele võrdsetes tingimustes tehtud uurimustööde tulemused, missugust puudust võiks küll asendada referaadid ja kokkuvõtted. Vene metsakirjanduses on viimastel aastatel ilmunud kaunis rohkesti mitmesuguseid töid, milledest mõned üsna väärtuslikeks osutuvad; eriti mitmekesine ja rikas on populaarne metsakirjandus, iseäranis metsakirjandus tööstuslike alade kohta.

Vene metsanduslikud ajakirjad sisaldavad mõndagi tähelepanu väärilist. Tähtsamad ajakirjad on:

Kuukiri «Лесное хозяйство и лесная промышленность.» (Metsamajandus ja metsatööstus.) Ленинград, пр. Володарского 39. Hind 18 rubla¹⁾ aastas. Iga kuu ilmub üks raamat à 8—9 trükipoognat.

Peamiselt puudutatakse mitmesuguseid metsamajanduslike küsimusi.

Kuukiri «Лесопромышленное дело.» (Metsatööstus.) Москва, Ильинка, Юшков пер. 4. Hind välismaale 8 doll. Iga kuu ilmub üks number suures formaadis à 4 trükipoognat.

Puudutatakse peamiselt metsatööstuslike ja metsakaubanduslike alasisi, igasugused tehnilised uuendused ja organiseerimisküsimused leiavad erilist tähelepanu.

Kuukiri «Лесовод». (Metsateadlane.) Москва. Б. Златоустинский 6. Hind välismaale 8 r. 75. k.

Kuus ilmub üks raamat à 4 trükipoognat. Peale tegelikkude metsanduslike küsimuste on rohkesti ruumi lubatud ka metsatööstuse elu-olu kirjeldusele, sest ajakiri on kutseühingu häälekandja.

Ilmunud töödest võiks nimetada alljärgnevaid:

1. Metsaseadus üldse.

Ивановский, М. (Ivanovski) — Лесоэкономическая география С. С. С. Р. (Nõukogude Liidu metsamajanduslik maateadus.) 1928. Hind 1 r. 25 k. 120 lk.

Известия Ленинградского Лесного Института XXXIV. (Leningradi Metsa instituudi teated.) 1927. 242 lk.

Sisus leiame peale kahe prof. G. Morosov'i mälestuseks pühendatud artikli järgmised lõõd: Иванов — Световые условия роста буковых насаждений в Крыму. Сукачев — К вопросу о культуре бадана. Самофал — Вредители в борах сосны — майский хрущ и его спутники. Шиперович — Распространение пилильщиков в Парголово. опытн. л-ве. Роде — Действие углекислого кальция на почву. Василевский — Нормальное и аномальное определение термодинамической системы. Терлецкий — Технические свойства лапландской сосны и ели.

Известия Ленинградского Лесного Института XXXV. (Leningradi Metsainstituudi teated.) 1927. 242 lk.

Sisuks on järgmised lõõd: Меншуткин — Жизнь и деятельность Е. В. Бирона. Юрьев — П. Г. Лосев. Бирон — Современное задачи в химии. Коновалов и Поварницын — К методике статист. — фитосоциолог. анализа лесных ассоциаций. Ванин — Сердцевинная гниль в дачах Тверской губ. Кайгородов и Вульф — Опыт исследования хода весен. прилета *Anas platyrhynchos*. Дубах — Нарастание мха и торфа в болотах Белоруссии. Третьяков — К вопросу о глизомерной таксации леса.

Керн, Э. (Kern) — Лес. (Mets.) 1928. 130 lk. Hind 80 k.

Колонтаев, В. (Kolontajev) — Лесной кодекс Р. С. Ф. С. Р. (Vene Nõukogude Liidu metsa seadustik.) Moskva 1927. 104 lk.

Nõukogude metsaseadus ühes seletustega ja täiendustega iga §§ juurde.

Лебедев, Н. (Lebedev) — Наши леса. (Meie metsad.) 1928. 133 lk. hind —.90 k.

Левтонов, В. (Levtonov) — Лесные кооперативы. (Metsanduslikud ühistegevuseasutised.) 1928. 44 lk. Hind 40 k.

Raamat käsitleb ühistegeliste коондисте ülesandeid ja kohustisi metsamajanduses, eriti metsaülestõötamisel.

Лес, его изучение и использование. (Mets, ta uurimine ja kasutamine.) 3. аппе. Ленинград, 1928. Изд. Акад. Наук. XXX+228 lk. Hind 4 r. 80 k.

Koguteoses leiame mitmelt alalt teaduslikke artikleid, näiteks: metsa looduslik jõud, metsa uurimine geograafiliselt seisukohalt, metsanduslik geograafia, metsamaterjalide parvetuseeed, metsatõõstuse krediit, metsanduslik kirjandus jne.

Лесное хозяйство Р. С. Ф. С. Р. и перспективы его развития. (Vene

Nõukogude Liidu metsamajanduse ja selle arenemise väljavaated.) Москва, 1927. 387 lk.

Ametlik väljaanne, annab kujutlust metsamajanduse seisukorrast, metsade kasutamisest ja tuleviku ülesannetest.

Лесоведение и лесоводство. (Metsateadus ja metsandus.) — Сборник Лесного Общества, IV anne 1927, 196 lk. V anne 1928, 244 lk., hind 2 r., VI anne 1929, 244 lk.

Igas väljaandes leiame mitmesuguseid metsateaduslikke artikleid.

Очерки по лесному хозяйству Ленинградской области. (Artiklid Leningradi maakonna metsamajandusest.) Ленинград, 1928. 129 lk. 2 r. 50 k.

Metsade kaardiga ja metuskondade nimestikuga varustatud teos, sisaldab meie lähema ida piiritaguse maa-ala metsamajandusliku kirjelduse: metsanduslik, majanduslik ülevaade, endine metsamajandus, metsakorraldus, metsakasutus, metsakasvatus jne. Juurde on lisatud suur arvuline materjal.

Труды совещания по лесному опытному делу при Ленингр. Областн. Лесн. отд. 5.—7. V. 1928. (Metsa katseasjanduse koosoleku tööd.) Ленинград, 1929. 131 lk. 1 r. 25 k.

Teos sisaldab referaate seniste tööde üle teaduslikkudes katseasutistes.

2. Metsakorraldus ja metsatakseerimine.

Корш, В. (Korš). — Лесоустройство. (Metsakorraldus.) 1928. 167 lk., 2 r. 50 k.

Орлов, М. (Orlov) — Лесная таксация. (Metsa takseerimine.) III-е издание. Ленинград, 1929. 540 lk. 6 r.

Miimeti täiendatud võrreldes eelmise väljaandega (v. kirjanduslik ülevaade II Metsand. aastaraam.); põhjalik käsiraamat omal alal.

Орлов, М. (Orlov) — Лесоустройство. (Metsakorraldus.) 3 osas. Ленинград, 1927—1928.

I — Элементы лесного хозяйства. (Metsamajanduse alused.) XVI + 428 lk. 5 r.

II — Подготовка планирования лесного хозяйства. (Metsamajanduse planeerimise ettevalmistus.) IV + 326 lk. 3 r. 50 k.

III — Планирование лесного хозяйства. (Metsamajanduse planeerimine.) VIII + 350 lk. 4 r.

Väga laialdaselt ja põhjalikult käsitletakse teoses metsakorralduse teoreetilisi ja praktilisi küsimusi, mistõttu ka metsahindamise, metsaväärtuse määramise jne. alad õige suurt tähelepanu on leidnud. Hea käsiraamat igale metsamehele, metsakorraldajale otse tarvilik.

Орлов, М. (Orlov) — Лесная вспомогательная книжка. (Metsa abiraamat.) 1928. 759 lk. 6 r. 50 k.

Сергеев, П. (Sergejev) — Лесная таксация. (Metsatakseerimine.)
II-е изд. 1928. 226 lk. 2 r. 50 k.

Тарашкевич, А. (Taraškevič) — Техника лесоустроительных работ. (Metsakorraldustööde tehnika.) 3 osa. Москва, 1927.

Kirjeldatakse metsakorralduse praktilise osa teostamist: sihi-
ajamine, puiestikkude eraldamine ja kirjeldamine, edasi — proovi-
tüübid, metsade mõõtmine maamõõdu ja lennukite abil, kvartali võrk, met-
sakorralduse välistööde organiseerimine, personali ettevalmistamine,
tööde täpsus.

Третьяков, Н. (Tretjakov) — Закон единства в насаждениях. (Ühtluse seadus puiestikkudes.) Ленинград, 1927; 114 lk. 1 r. 30 k.

Käsitletakse seadusepärasusi puiestikkude ehituses, välja minnes
peamiselt sellekohastest Schiffel'i uurimistest.

Турский, Г. (Turski) — Лесная таксация. (Metsatakseerimine.)
Москва 1927. 208 lk.

Lühike metsatakseerimise õpperaamat, laialt kasutatakse matemaat-
tilisi meetodeid.

Турицын, Ф. (Turitsõn) — Краткий курс лесной таксации. (Lühike metsatakseerimise õpetus.) 1928. 119 lk. 1 r. 20 k.

Яшнов, Л. (Jašnov) — Краткий курс лесной статистики. (Lühike
metsastatika õpetus.) II-е издание. 1928. 72 lk. 50 k.

3. Metsakasvatus ja üldine metsateadus.

Алексеев, Е. (Aleksejev) — Рубки ухода в связи с типами леса. (Hooldamisraided ühenduses metsatüüpidega.) Киев, 1928. 72 lk.
70 k.

Ефремов, А. и Фомичев А. (Efremov ja Fomičev) — Влияние осушения на возобновление и рост лесных насаждений в С.-Зап. обл. (Kuivatamise mõju metsa uuendamise ja kasvu peale.) 1928. 92 lk. 1 r. 10 k.

Иванов, В. (Ivanov) — Курс частного лесоводства. (Metsa-
kasvatuse õpetus.) 1928. 516 lk. 6 r. 75 k.

Иванов, В. (Ivanov) — Уход за лесом. (Metsa hooldus.) 1928.
55 lk. 50 k.

Sisaldab ülevaate praktilistest näpunäidetest metsahooldamistööde jaoks.

Морозов, Г. (Morosov) — Учение о лесе. (Õpetus metsast.)
IV изд. 1928. 368 lk. 4 r.

Сукачев, В. (Sukačev) — Растительное сообщество. (Taime
ühing.) Введение в фитосоциологию. IV изд. 1928. 232 lk. 2 r. 50 k.

Сукачев, В. (Sukačev) — Лесные породы. (Puuliigid.) 1928.
80 lk. 1 r.

Teos annab puuliikide dendroloogilise ülevaate ühes nende metsanduslikkude omaduste ja levimispiirkondade kirjeldusega.

Тольский, А. (Tolski) — Частное лесоводство. (Metsakasvatus.) I — Лесное семеноведение. (Metsa seemneasjandus.) Ленинград, 1927. XVI + 260 lk. 3 r.

Üksikasjalik käsitus metsaseemnete omadustest, korjamisest, proovimisest, hoidmisest.

II — Обработка почв. (Maaharimine.) Ленинград, 1928. 200 lk. 2 r. 50 k.

Antakse ülevaatlik käsitus maa ettevalmistamisest ja harimisest metsauuendamisel.

Туззов, Н. (Tusov) — Лесные семена. (Metsaseemned.) Москва, 1929. 140 lk. 2 r. 20 k.

Sisu: seemnete omadused, saak, korjamistehnika, seemnete eraldamine viljast, seemne idanevuse uurimine, seemnete hoidmine; üksikute puuliikide lühike kirjeldus.

Яшнов, Л. (Jašnov) — Краткий курс лесоведения и общего лесоводства. (Lühike üldmetsateaduse õpetus.) III изд. Москва, 1929. 220 lk. 2 r.

Яшнов, Л. (Jašnov) — Курс биологии лесных пород. (Puuliikide bioloogia õpetus.) Казань, 1928. 176 lk.

Esimeses osas käsitletakse puuliikide metsanduslikke omadusi, teises osas on lühike dendroloogiline ülevaade tähtsamatest puuseltsidest.

4. Metsakaitse.

5. Metsakasutus ja metsatehnoloogia.

Акимов, В. (Akimov) — Технология дерева. (Puidu tehnoloogia.) IV изд. 1928. 256 lk. 2 r. 25 k.

Белилин, А. (Belilin) — Разработка леса, мочала, полоз обода, клепок, дуги, сосновый авиолес. (Metsa ülestöötamine, jalaste, põidade, vaadilaudade, lookade valmistamine.) Казань, 1929. 95 lk. 1 r. 25 k.

Бергстрем и Весслен, (Bergström ja Vesslen) — Углежжение. (Sõepõletamine.) III изд. Перевод Нимвицкого. 1928. 360 lk. 4 r. 75 k.

Rootsi keelest tõlgitud teos, annab õige põhjaliku käsitluse sõepõletamisest; peale Rootsisse puutuvate andmete on rohkesti puudutatud ka üldtähtsusega küsimusi.

Бродерсон, Г. (Brodersohn) — Столярно-мебельное дело. (Puu-sepa- ja mööblitööstus.) Под редак. проф. Д. Шапиро. 1929. 208 lk. 1 r. 50 k.

Populaarne teos mööbli- ja tiseritööde kohta, kuid osalt tublisti iganenud andmetega uuema mööbli kohta.

В а н и н, С. (Vanin) — Гниль дерева, ее причины и меры борьбы. (Puidu mädad, nende põhjused ja võitlusabinõud.) 1928. 106 lk., 1 r. 50 k.

Asjalik käsitlus puidu mädanemise põhjustest ja selle edenemisest; seente arenemine kasvavatel puudel ja metsamaterjalidel, nende eraldamine ja hävitustöö on lühidalt ja mitmekesiselt käsitletud ühes tarviliste võitlusviisidega; lõpus on tabel seente määramiseks.

Вестник Института Древесины nr. 1. (Puidu instituudi ajakiri.) Москва, 1929. ilmub 6 korda aastas.

Nõukogude-Venes on puidu uurimiseks asutatud eriline katsejaam, kelle väljaandel ilmub nimetatud ajakiri. Ilmunud numbris leiame järgmiste küsimuste käsitlemist: ligniini koosseis, puidu uurimise meetodika, haava ja papli kasutamine paberitööstuses, otstarbekohasemad metsaraupteed, jääteede ülesanded, parvetuse reorganiseerimine jne Tähtsamad artiklid on varustatud lühikeste ingliskeelsete kokkuvõtetega.

В и н о г р а д о в, В. (Vinogradov) — Технология дерева. (Puidu tehnoloogia.) 1928. 147 lk. 80 k.

Д е ш е в о й (Deševoi) — Расчет сушильных устройств для дерева. (Puidu kuivatiste arvestus.) 1928.

Е в д о к и м о в, А. (Evdokimov) — Лесохимические промыслы. (Metsa keemilised tööalad.) 1927. 47 lk. 40 k.

З а п и с н о й, И. (Sapisnoi) — Практика лесозаготовок и сплава. (Metsa ülestöötamine ja parvetus.) Москва, 1927. 170 lk. 2 r. —

Käsitletakse tegelikke töid metsaülestöötamise juures ja eriti üksikasjaliselt parvetamisküsimusi; üksikute sortimentide valmistamise nõuetele on antud palju ruumi. Rikkalikult on esitatud mitmesugused tabelid töö normide kohta, samuti mahtude väljaarvamise ja mõõtude ümberarvamise tabelid.

К а г а н, А. (Kahan) — Сбор и заготовка ивового корья. (Paju-koore korjamine.) 137 lk. 1 r. 50 k.

К р о т о в, Е. (Krotov) — Технология дерева. (Puidu tehnoloogia.) Ленинград, 1929. 344 lk. 7 r. 50 k.

К у з н е ц о в, М. (Kusnetsov) — Древесина. (Puit.) 1928. 48 lk. 80 k. Lühike juhatus puidu tehniliste omaduste kindlakstegemiseks.

Л е б е д е в, В. (Lebedev) — Синева пиломатериалов и меры борьбы с ней. (Saematerjalide sinetus ja võitlus sellega.) 1927. 40 lk. 50 k.

Selgitatakse sinetuse tekkimist metsamaterjalides ja kirjeldatakse võitlusevahendeid selle nähtuse vastu: otstarbekohane ja kiire kuivatamine ja kemikaalidega pritsimine.

Ногин К. (Nogin) — Сушка дерева. (Puidu kuivatamine.) 1929. 196 lk.

Puidu loomulik kuivatamine ja kunstliku kuivatuse tüübid.

Ногин, К. (Nogin) — Канифольно-скипидарное производство. (Kampfoli ja tärpentiini valmistus.) Ленинград, 1929. 173 lk. 2 r. 50 k.

Ногин, К. (Nogin) — Сухая перегонка дерева лиственных и хвойных пород. (Leht- ja okaspuude kuiv destilleerimine.) 1928.

Орлов, Н. (Orlov) — Сухая перегонка дерева. (Puidu kuiv destilleerimine.) 1928. 139 lk. 2 r. 50 k.

Lühike destilleerimistööstuse ja söepoletamise käsitus.

Оськин, Д. (Oskin) — Задачи и перспективы лесной промышленности. (Metsatööstuse ülesanded ja väljavaated.) Ленинград, 1928. 132 lk. 1 r. 40 k.

On puudutatud lühidalt metsatööstuse organiseerimise, metsaturgude ja väljaveo küsimused.

Павлович, П. (Pavlovič) — Дубильные экстракты (Parkimis-ekstraktid.) 1928. 187 lk.

Üldosas — parkainete esinemine ja iseloom, eriosas — parkimiseks- traktide valmistamine.

Песоцкий, А. (Pesotski) — Мебельное дело. (Mööbliasjandus.) 1929. 191 lk. 3 r. 50 k.

Vananenud andmetega ja viletsate piltidega, halval paberil trükitud raamat ei läida kuigi palju oma ülesannet — mööblitööstuse kirjeldamist.

Песоцкий, Н. (Pesotski) — Токарные по дереву станки и работа на них. (Puidu treipingid ja töötamine neil.) 1929. 168 lk. 2 r. 75 k.

Песоцкий, А. (Pesotski) — Токарное дело по дереву. (Puidu treimine.) 1928. 88 lk. 50 k.

Песоцкий, А. (Pesotski) — Бочарное производство. (Vaatide valmistus.) 1928. 130 lk. 1 r.

Песоцкий, А. (Pesotski) — Отделка столярных изделий. (Puusepa saaduste valmistus.) III изд. Москва 1928. 84 lk. 45 k.

Плотников, С. (Plotnikov) — Разработка леса и лесные промыслы. (Metsa ülestöötamine ja metsanduslikud käsitööd.) Москва, 1928. 148 lk. 95 k.

Пресс, А. (Press) — Столярное ремесло. (Puusepa käsitöö.) 1928. 116 lk. 75 k.

Пресс, А. (Press) — Высушивание дерева. (Puidu kuivatamine.) 1928. 71 lk. 85 k.

Populaarne käsitus loomulikust ja kunstlikust puidu kuivatamisest.

Рейнберг, С. (Reinberg) — Внешняя лесная торговля. (Metsa väliskaubandus.) Москва, 1928. 328 lk. 5 r. 50 k.

Käsitletakse peamiselt mitmesuguseid metsakaubanduses esinevaid praktilisi küsimusi; kasulik raamat metsakaubanduslike tegelikkude küsimuste lahendamiseks.

Розенберг, А. и Д. (Rosenberg) — Спутник лесопромышленника. (Metsatöösturi kaaslane.) Berlin 1928. II изд. 208 lk.

Tabelid mõtude ümberarvamiseks ja metsamaterjalide mahu arvutamiseks; on lisatud ka tähtsamad nõuded metsamaterjalide veo ja metsakaubanduse kohta.

Савков, Е. (Savkov) — Методы физико-механических испытаний древесины. (Füüsilis-mehaanilised puidu proovimise meetodid.) Москва 1929. 113 lk. 2 r. 25 k.

Селибер, Б. (Seliber) — Справочник по лесной промышленности и лесному хозяйству. (Metsatööstuse ja metsamajanduse käsiraamat.) VIII изд. Ленинград, 1928. XIII+604 lk. 5 r.

Metsatööstuslike tabelite kogu; sisaldab ka rea praktilisi juhtnõude mitmesuguste metsanduslike küsimuste kohta.

Семенов, А. (Semenov) — Смоло-скипидарное производство. (Tõrva ja tärpentini valmistus.) Москва 1928. 93 lk. 70 k.

Alammetsatehnikute ja tõrvaajajate jaoks määratud lühike käsiraamat.

Тищенко, М. (Tiščenko) — Спутник рабочего распиловщика. (Saetöölise saatja.) Москва, 1929. 160 lk. 90 k.

Хархордин, И. (Harhordin) — Лесные побочные промыслы. (Metsa kõrvalkasutused.) 1928. 100 lk. 1 r. 50 k.

Uurimus metsa kõrvalkasutuste majanduslikust tähtsusest; käsitletakse seente, metsamarjade, pähklate ja arstirohtude korjamist ja nende kasutamisevõimalusi.

Ходоровский, К. и Иванов, В. (Hodorovski ja Ivanov) — Спутник лесозаготовителя. (Metsaülestöötaja saatja.) 1927. 228 lk. 2 r. 50 k.

Raamat on määratud laiematele ringkondadele, kel tegelikult metsaülestöötamisest tuleb osa võtta.

Чистяков, Ф. (Čistjakov) — Фанерное производство С. А. С. Ш. (Vineeri tööstus P.-Ameerika Ühendri.) 1928. 148 lk. 2 r. 25 k.

Käsitletakse vineeri-tööstuse olukorda ja uuendusi P.-Am. Ühendriikides ühes Madisson'i katsejaama katsete tulemustega vineeri kasutamise kohta lennuasjanduses ja vineeriliimidest.

Шанько, Д. (Šanjko) — Реки и леса Ленинградской Области. (Jõesed ja metsad Leningradi maakonnas.) Ленинград, 1929. 638 lk. 8 r. 50 k.

Käsiraamat, kus nimetatud alal kõikide jõgede ja järvede kohta arvulised andmed on esitatud.

Шапи́ро, (Šapiiro) — Руководство по лесопильному делу. (Saetööstuse juhatus.) Москва, 1928. 176 lk. 2 r. 50 k.

Lühike saetööstuse tehnilise organiseerimise ja tööde korraldamise käsitus; abiraamat tehnilistele abijõududele saetööstuses.

Шапи́ро, Д. (Šapiiro) — Курс лесопильного производства. (Saetööstuse õpetus.) Ленинград, 1928. 237 lk. 4 r. 50 k.

Loengute põhjal koostatud teoses ilmneb kohati liig skemaatiline käsitus: saetööstuse sisseseadete kirjeldus on ülekaalus tööprotsesside kõrval.

Ште́йнберг, А. (Steinberg) — Лесные кустарные промыслы (Metsasaaduste valmistamine kodukäsitööna.) 1928. 135 lk. 2 r.

Mitmesuguste puidust asjade valmistamine kodukäsitööna: parkainete saamine koorest, kasetohu kasutamine, punutud asjade, sõidukite ja nende osade, majapidamisriistade valmistamine jne.

Шур, А. (Šur) — Основы организации предприятий по механической обработке дерева. (Mehaaniliste puidutööstuste organiseerimise alused.) Москва, 1928. 80 lk. 1 r.

Puidu-tööstuste organiseerimine vanemal ja uuemal ajal.

Юргенс, Н. (Jürgens) — Консервация дерева. (Puidu konserveerimine.) Москва, 1928. 170 lk.

Яковлев, М. (Jakovlev) — Щепные товары. (Lõhukaubad.) 1927. 103 lk. 70 k.

Яковлев, М., (Jakovlev) — Хронометражное нормирование работ в механических столярных мастерских и фабриках. (Puidu mehaaniliste töötubade ja tööstuste tööde normeerimine.) Москва, 1928. 36 lk. + 37 tab. 80 k.

Käsitletakse töö produktiivsuse tõstmist, aluseks võttes kronomeetrilist tööde normeerimist.

IV. Lääne-Euroopa saksakeelne metsakirjandus.

See osa haarab Saksa, Austria ja Helveetsia kirjanduse. Saksakeelses metsakirjanduses leiame ülevaate-aastatel palju uusi mitmesugustel aladel ilmunud teoseid. Peab aga tähendama, et saksakeelne kirjandus on oma kalliduse tõttu raskelt kättesaadav. Metsanduse uuemaks alaks võiks nimetada metsandusliku tööõpetuse (Forstliche Arbeitslehre) arendamist; selleks on töösse rakendatud erilised katsekomisjonid, kelle ülesandeks korraldada sellekohaseid uurimisi tööriistade, töö organiseerimise ja produktiivsuse kohta.

Parema ülevaate ilmuvast metsakirjandusest annavad ajakirjad:

Forstarchiv. (Metsaarhiiv.) — Hannover, Verlag Schaper. Hind 18 Sm.¹⁾ aastas.

Selles kaks korda kuus ilmuv as ajakirjas refereeritakse kõiki tähtsamaid metsanduslikke raamatuid ja artikleid ka teistest ajakirjadest; peale selle ilmuvad siin ka iseseisvate uurimiste tulemused.

Forstliche Rundschau. (Metsanduslik ülevaade.) — Neudamm, Verlag Neumann. Hind 28 Sm.

Ilmub 4 korda aastas. Lühikeste kokkuvõtete näol valgustatakse kõikide maade metsakirjandust, raamatute refereerimisel võib märkida teatavat pealiskaudsust, kuid üldiselt on ka see ajakiri nagu **Forstarchiv**'gi väga kasulikuks abiks igale metsamehele.

Muud metsanduslikud ajakirjad on nimetatud juba II Eesti metsanduse aastaraamatus (lk. 352), võiks ainult juurde lisada iga nädal ilmuvat „**Silva**”¹⁾; Tübingen, Verlag H. Laupp. Hind Sm. 14.40.

Raamatutest oleks nimetada järgmisi:

1. Metsateadus üldse.

Buchner, P. — **Holznahrung und Symbiose.** (Puidutoit ja sümbioos.) Berlin, 1928. 64 lk. Sm. 4.50.

Teoses selgitatakse huvitaval viisil putukate ja alamseente kaastööd puidu hävitamisel.

Dannecker, K. — **Der Waldwirt.** (Metsaperemees.) Stuttgart. Sm. 2.50.

Raamat on sisu poolest määratud väike-metsaomanikkudele.

Eibel u. Feuerherdt — **Unfallverhütung im Forstbetriebe** (Õnnetuste kaitse metsamajanduses.) Magdeburg. 90 lk. Sm. —.40.

Kirjeldatakse abinõusid õnnetuste ärahoidmiseks metsanduslikkudel töödel ja esimese abi andmist.

Feucht, O. — **Naturschutz und Forstwirtschaft.** (Looduskaitse ja metsamajandus.) Berlin. 106 lk. Sm. 2.75.

Teoses rõhutatakse praeguse metsanduse ja looduskaitse sihtide sagedast ühtelangevust.

Forstlexikon. (Metsanduslik sõnaraamat.) — prof. J. Busse' toimetusel, Berlinis, 12 väljaannet à Sm. 4.80, igas 7 trükipoognat.

Hulga kaastöölise poolt väljaantav koguteos ilmub annete kaupa ja töötab kujuneda üheks täielikumaks metsanduslikuks käsiraamatuks, kus sõnastiku järjekorras iga mõiste jaoks on antud üksikasjalik kirjeldus. Teos on piltidega rikkalikult varustatud. Üksikute metsanduslikkude alade käsitus on usaldatud vilunud teadusemeeste ja tegelikkude metsameeste kätte.

1) 1 Sm. = Kr. —.89.

Hilf, Ries u. Strehlke — Forstliche Arbeitswissenschaft. (Metsanduslik tööteadus.) 1927. 75 lk. Sm. 2.—

Kolm ettekannet valgustavad moodsat küsimust — otstarbekohast töörakendamist metsanduses.

Köstler, J. — Kapitalismus und Forstwirtschaft. (Kapitalism ja metsamajandus.) Neudamm, 1928. 94 lk.

Raamat sisaldab ajaloolise käsitluse metsanduse tehnilisest ja majanduslikust küljest. Eriti rõhutatakse asjaolu, et metsamajandus on vähem kapitalistlikkudest põhimõtetest juhitud kui põllumajandus ja tööstus.

Lindner, K. — Die Privatforstwirtschaft in ihrem Wesen, Sein und Werden. (Erametsamajanduse olevik ja tulevik.) Hannover, 1928. 246 lk. Sm. 12.50.

Selgitatakse era-metsamajanduse puudusi ja hädasid, samuti ta tähtsust rahvamajanduses, puudutades ka tuleviku-väljavaateid.

Ludwig, W. — Die Organisation des Absatzes in der Forstwirtschaft. (Mineku organiseerimine metsamajanduses.) Jena, 1927. 150 lk. Sm. 3.—

Teos käsitleb metsaomanikkude lähenemisvõimalusi tarvitajatele, kusjuures vahetalitajate-vajadus kõrvaldataks.

Mitteilungen des Ausschusses für Technik in der Forstwirtschaft. (Metsatehnilise komisjoni teated.)

Saksa metsaseltsi poolt asutatud tehnilise komisjoni aruanded sisaldavad proovimisandmeid mitmesuguste metsanduses kasutatavate või uute masinate kohta. Komisjoni ülesandeks on tegeliku elu jaoks leitud paremaid masinatüüpe. Samal otstarbel korraldab komisjon ka sellekohaseid juhtide kursusi, esijoones mullafreeside, mootorsaagide ja traktorite käsitlemiseks, annab nõu metsavalitsustele, tööstustele jne. metsanduslike tööriistade kohta.

Neudammer Förster Lehrbuch. (Neudammi metsniku õpperaamat.) — VIII Auflage. Neudamm, 1929. Sm. 20.—

Tuntud käsi- ja õpperaamat on võrreldes eelmise väljaandega mittemet uuendatud ja täiendatud, samuti on tõusnud ka piltide arv: 211 pealt 352-ni. Tähtsamad täiendused on tehtud metsahindamise, metsakaitse ja metsakorralduse käsitluses.

Schüpfer, V. — Die Bedeutung des Waldes und der Forstwirtschaft für die Kultur im Wechsel der Zeiten. München, 1928. 30 lk.

Lühike ajalooline ülevaade metsade tähtsusest.

Vademecum für die Forst- und Holzwirtschaft. (Metsa- ja puidumajanduse käsiraamat.) Wien, 1928–29. Hitschmann'i ja Marchet'i toimetusel, väljaannetes, à 4.50 austria šillingit¹⁾ — iga väljaanne 80 lk.

1) 1 Austria šilling = Kr. —.54.

Tegelikkuude metsameeste ja metsatöösturite jaoks mõeldud teos. Sellekohaselt käsitletakse lühemates artiklites mitmesuguseid tegelikke alasiid, teos on rikkalikult varustatud igasuguste tabelitega, matemaafiliste valemitega, tööde normidega jne. Osutub kasulikuks käsiraamatuks, kuna sisus on: metsakultuuritööde normid, andmed seemnete korjamise kohta, metsaülestöötamise normid, metsateede ja ehitustööde normid, saagimistööde andmed, paralleelne puude ja pöösaste nimestik — 10 keeles, puude ja pöösaste määraja ja palju muud.

Wagner, C. — Der Neuaufbau der Deutschen Forstwissenschaft. (Saksa metsateaduse uuendamine.) Berlin, 1929. Sm. 2.50.

Autor soovib tarvitusele võtta uut jaotust metsateaduste süsteemimisel.

Weber, H. V. — Das System der Forstwirtschaftslehre. (Metsateaduse õpetuse süsteem.) II Auflage. Giessen, 1929. 191 lk. Sm. 6.50.

Mitmeti täiendatud ja ümbertöötatud väljaanne.

Weiger, E. — Die Arbeiterfrage in der Forstwirtschaft (Töölise küsimus metsamajanduses.) München 1927. Sm. 7.—

Selles huvitavas raamatus käsitletakse töö tähtsust produtseerimises, halbade palgaolude mõju oskusliku töölikonna vähenemisele, metsatööde liigitust ja omapärasusi, palgaolude ja hoolekande-küsimuste kõige otstarbekohasemaid lahendusevõimalusi.

Weinbrenner — Die Sozialisierungs-Bestrebungen in der deutschen Forstwirtschaft. (Sotsialiseerimiskavatsused Saksa metsamajanduses.) Stuttgart, 1927. 49 lk. Sm. 2.—

Kujutletakse 3-laadilist erametsade sotsialiseerimist: 1) riigistamine või kogukondlikuks omanduseks muutmine, 2) seltside ja ühingute omanduseks muutmine: 3) riigi järelevalve.

2. Metsakorraldus ja metsatööstus.

Dürrhammer, W. — Betriebliche Probleme in der Forstwirtschaft. (Käitlusküsimused metsamajanduses.) Freiburg. 80 lk.

Lühike kokkuvõte metsahindamiseõpetusest.

Eberbach. — Die forstliche Erwerbswirtschaft, ihre betriebliche Ordnung und kaufmännische Überwachung. (Metsanduslik tulumajandus.) Karlsruhe, 1927.

Metsamajanduse rahalised küljed: kapitali, kulu, tulu ja tasuvuse suuruse ja muutumise küsimused leiavad üksikasjalist käsitlemist.

Grundner und Schwappach — Massentafeln zur Bestimmung des Holzgehaltes stehender Waldbäume u. Waldbestände. (Kasvatavate puude ja puiesikkude massitabelid.) VII Auflage, 1928. Berlin. Sm. 4,50.

Saksakeelsetes maades laialt kasutamist leidnud tabelid.

Hausendorf, R. — Die Erfolge des forstlichen Betriebsunternehmens. (Metsandusliku käitlusettevõtte tulemused.) Berlin, 1927. 49 lk. Sm 1.50.

Lühike käsitlus metsamajanduse tulukusest.

Hönlinger, H. — Forststatik und Waldwertrechnung. (Metsastaatika ja hindamine.) 259 lk. Sm. 8.—

Tegelikkude metsameeste jaoks määratud metsaväärtuse hindamisõpetus.

Krieger, H. — Die Messung der wirtschaftlichen Leistungsfähigkeit des Waldes. (Metsamajanduslikkude tootmisvõimete mõõtmine.) Neudamm, 1929. 259 lk. Sm. 28.—

Teos on koostatud E. Ostwald'i õpetuse põhimõtetel ja käsitleb metsamajanduse korraldamise ja produtseerimise võimeid ühes paljude arvuliste tõendustega tegelikust elust.

Neudammer forstwirtschaftliche Tabellen. (Metsamajanduslikud tabelid.) 4 Bände, Neudamm, 1928. Sm. 8.—

Sisaldab mitmesuguseid tabeleid: kasvavate puude, lamavate puude kanditud materjali mahu kindlakstegemiseks ja rea abitabeleid.

Phillip, K. u. Kurz, E. — Die Verlustquellen in der Forstwirtschaft. (Kaotuseallikad metsamajanduses.) Karlsruhe, 1928. 88 lk.

Ainult kohaliste — Lõuna-Saksamaa — olude käsitlemise tõttu puudub tööl laiem tähtsus.

Röhrli, A. — Geschichtliche Entwicklung und waldbauliche Bedeutung der Vorrats- und Zuwachsmethoden. (Tagavara- ja juurdekasvu meetodite arenemine ja metsakasvatuse tähtsus.) Neudamm, Sm. 10.—

Annab huvitava ajaloolise ülevaate mitmesugustest metsakorralduse tarvitusel-olnud ja -olevatest viisidest.

Stephani, K. — Vorschlag zu einer forstlichen Betriebsstatistik. (Metsanduslik käitlusstatistika.) Hannover, 1929. 96 lk.

Üksiku metskonna jaoks on koostatud ülevaatlik pilt metsamajanduses vajalikust arvulisest materjalist.

Tischendorf, W. — Lehrbuch der Holzmassenermittlung. (Puidu massimõõtmise õpperaamat) Berlin, 1927. 218 lk. Sm. 11.—

Väärtuslik ja omapärane õpperaamat metsatakseerimise alal. Suurt rõhku pannakse vigade tekkimiste kindlaks tegemisele ja nende suurusele igasug. mõõtmistel, selleks on toodud lisanduses ka väikeste ruutude meetod.

Wagner, Ch. — Lehrbuch der theoretischen Forsteinrichtung. (Teoreetilise metsakorralduse õpperaamat.) Berlin, 1928. Sm. 25.—

Omapärane metsakorralduse aine käsitlemine, millega eraldub tavalistest sellelaadilistest teostest. Töö peatähtsus seisab katses luua selget süsteemi senistes tihti vasturääkivates ja segastes mõistetes.

3. Metsakasvatus ja üldine metsateadus.

Burger, H. — **Physikalische Eigenschaften vom Wald- und Freilandböden.** (Metsa ja lagedamaa muldade füüsikaalsed omadused.) Zürich, 1929.

Helveetsia metsakatseasjanduse tööde kogust. Selgitatakse metsamuldade omapärasust võrreldes niidu- ja karjamaade mullastikuga. Metastamisel tuleb arvestada mullastiku iseloomuga ja mõnel juhul tuleb kasutada järgulist teed metsaloomisel.

Büsgen, M. u. Münch, E. — **Bau und Leben der Waldbäume.** (Metsapuude ehitus ja elu.) III Auflage. Jena, 1927. 426 lk. Sm. 20.—

Väga huvitav teos, kus üldtaimeteadus seotakse metsanduslike küsimustega; tähtis käsiraamat igale haritud metsamehele.

Dannecker, K. — **Der Plenterwald einst und jetzt.** (Valikraide mets enne ja nüüd.) Stuttgart, 1929. Sm. 4,50.

Vähestel lehekülgedel selgitatakse *Plenterwaldi* mõistet vanemal ja uuemal ajal, kuid ilmneb ühekiilgne käsitlus, sest esitatakse ainult positiivsed küljed.

Dittmar — **Der Waldbau.** (Metsakasvatus.) III Auflage bearbeitet von **Mettelman** u. **Gericke.** Neudamm, 1929. 264 lk. Sm. 9.—

Raamat on eelmise väljaandega võrreldes tuntavalt ümbertöötatud ja piltidega varustatud. Väärtuslik õpperaamat ja kasulik käsiraamat ka tegelikule metsamehele.

Fankhauser, F. — **Beiträge zur Kenntnis der Bergkiefer.** (Lisandusi mäemänni kohta.) Lausanne.

Lühike ülevaade mäemänni levimisest, kasvutingimustest, kasvukäigust ja haigustest.

Frank, E. — **Über Bodenacidität im Walde.** (Mulla hapususest metsas.) Freiburg i. B., 1927. Sm. 6.—

Mitmesugustest sügavustest — 10—35 sm — uuritud 2500 mullaproovi, arvestades puuliigiga ja kasvukoha tingimustega.

Hilf, H. — **Wurzelstudien an Waldbäumen.** (Metsapuude juurte uurimine.) Hannover, 1927. 121 lk. Sm. 5.40.

On uuritud 50—80 a. kuuse, männi, pöogi juurtekava ja selgitatud mõndagi huvitavat puude arenemise kohta.

Jugoviz, R. — **Die Futternot und der Wald.** (Loomatoit ja mets.) Bruck a. d. Mur., 1928. 31 lk. Sm. 1.—

Kokkuvõte metsatähtsusest koduloomade toitlustamisküsimuse lahendamisel. Väikeomanikkude silmaringi selgitamiseks väga kohane.

Kache, P. — **Die Praxis des Baumschulbetriebes.** (Puukooli majandamise praktika.) Berlin, 1929. 543 lk. Sm. 25.—

Põhjalik teos taimeaedade kohta — käsitleb kõiki selle ala prakti-
lisi küsimusi, eriti puude kasvatamistingimusi. Ka teaduslikud küsimu-
sed on puudutatud, kuna taimekaitse osa võrdlemisi lühidalt kokku võetud.

Kruedener, A. — Waldtypen. I B. (Metsatüübid.) Neudamm, 1927. Sm. 9.—

Endine vene keisrikoja metsade (udelõ) tegelik juhataja annab üle-
vaate tema poolt vene olude põhjal püstitatud metsatüüpidest. Metsatüübi
ülesanne oleks iseloomustada kõiki elutingimusi metsas ja anda kujutust
tervest puistiku bioloogiast. Tähtsamaks aluseks tüüpide eraldusel olek-
sid mullastiku olud, eriti selle niiskus ja ka maapinna reljeef.

**Kuphaldt, G. — Die Praxis der angewandten Dendrologie
in Park und Garten.** (Rakendusdendroloogia pargis ja aias.)
Berlin, 1927. 389 lk.

Parkide ja iluaedade asutamisest, korraldamisest ja nende tüüpidest.

Meinecke, Th. — Die Kohlenstoffernährung des Waldes.
(Metsa söehappeline toitmine.) Berlin, 1927.

Uurimised piirduvad CO₂ määramisega mullas ja õhus; ligi 700
proovi põhjal jõutakse otsusele, et metsamulla söehape on toiduallikaks
puiestikule. Mõningad otsused on nõrgalt põhjendatud.

Morosov, G. — Die Lehre vom Wald. (Õpetus metsast.)
Herausgegeben von Dr. Rubner. Neudamm.

Saksa metsateaduslikkudes ringides on see töö suure huvi ja tun-
nustamisega vastuvõtmist leidnud.

Möller, A. — Der Waldbau. (Metsakasvatuse.) Berlin, 1929.
547 lk. Sm. 42.—

Teos koosneb kahest osast: 1) seente tähtsus metsa elus ja 2) tai-
mefüsioloogilised alused metsakasvatuses. Esimene osa on märksa suu-
rem, kuid kohati peatutakse liig üksikasjalikult seente kirjeldamisel, mis-
tõttu teos omandab ühekülgse ilme.

Naumann, J. — Reisigdeckung. (Hagudega katmine.) Neu-
damm. 93 lk. Sm. 5.—

Püsiv metsamajanduse põhimõttest hoogu saanud võte leiab siin
käsitlust: kirjeldatakse arvuliselt hagude ja metsaraisu maha jätmise ja ka
otsekohese katmise mõjust metsa kasvule.

Neger-Münch — Nadelhölzer. (Okaspuud.) III Auflage. Leipzig,
1927. Sm. 1.50.

Peale dendroloogiliste eraldustunnuste sisaldab teos ka metsandus-
likult tähtsaid peatükke, nagu seemnesaak ja korjamine, idandamine jne.

**Schwappach, A. — Die Bedeutung und Sicherung der
Herkunft des Kiefernensamens.** (Männiseemnete päritolu täht-
sus.) II Auflage. Neudamm, 1927.

Lühike käsitus männiseemnete päritolu tähtsusest ja männiraassidest.

Seitz, W. — Edelrassen des Waldes (Väärtuslikud raassid met-
sas.) Berlin, 1927. 64 lk. + 98 Abbild. auf 51 Taffeln. Sm. 14.—

Peatähtsus teoses seisab suures piltide arvus, kuna tekstis ainult lühidalt teemi käsitletakse.

Sieber, P. — Der Dauerwald. (Püsiv metsamajandus.) Berlin, 1928. 110 lk.

Uuem teos püsivmetsamajanduse pooldajalt; kirjeldatakse võtteid, millega metsakorralduse tõid saaks hõlbustada selle viisi juures.

Splettstösser, A. — Zum Unterschied von Kiefern-Saat — und Pflanzenbeständen verschiedener Art. (Külitud ja istutatud männipuiestikkude iseäraldused.) Neudamm, 1928. 102 lk. Sm. 5.—

Teos on koostatud uurimiste põhjal ühes metskonnas, kuid rikkaliku materjali ja asjaliku käsitluse tõttu pakub väärtuslikku ka laiematele metsameeste ringidele. Arvuliselt võrreldakse külvi ja istutamise saadud kultuure, juurte kujundamist, vigastuste tekkimist jne.

Tiesenhansen, F. — Die natürliche Verjüngung der Fichte im Kunstwalde (Kuuse loomulik uuendus metsas.) Bonn, 1927. 20 lk. Sm. 1.—

Lühike käsitlus kuusemetsa uuendusest.

Vater, H. — Beiträge zur Kenntniss der Humusaufgabe von Fichte und Kiefer. (Lisandusi huumuse tekkimise kohta kuuse- ja männimetsades.) Berlin, 1928. 53 lk. Sm. 3.50.

Saksi katsejaama väljaandes ilmunud töö, annab palju väärtuslikku nimetatud küsimuse kohta.

4. Metsakaitse.

Bittmann — Aus der forstlichen Pilzwelt. (Metsanduslikust seeneilmast.) Wien, 1928. 44 lk.

Lühike kirjeldus puudel esinevate seente kohta.

Escherich, K. — Neuzeitliche Bekämpfung tierischer Schädlinge (Uuemaajaline võitlus loomaliste vigastajatega.) Berlin, 1927. Sm. 1.80.

Käsitletakse uuemaid tehnilisi tolmutamisevõtteid, iseäranis lennukite abil arseenühendistega.

Hess-Beck — Forstschutz. (Metsakaitse.) — V Auflage. Neudamm, 1927. Ilmub väljaannetena, I osa — kaitse loomade vastu. Hind Sm. 24.—

Tuttav käsiraamat metsakaitse alal, täiendatud vastavalt ajanõuetele.

Koch, R. — Bestimmungstabellen der Insekten an Fichte und Tanne, nach den Frassbeschädigungen. (Kuusel ja nulul esinevate putukate määramistabelid.) II Auflage. Berlin. 145 lk. Sm. 6.50.

Piltidega varustatud raamat on tegelikule metsamehele heaks abiks vigastuste kindlakstegemisel.

Nüsslin u. Rhumbler — Forstinsektenkunde. (Metsa putukate õpetus.) IV Auflage. 625 lk. Sm. 24 —

Mitmete täiendatud ja ümbertõetatud metsaentomoloogia käsiraamat, piltidega rikkalikult varustatud.

Peters, A. — Zeitgemässer Feuerschutz im Heide, Wald u. Moor. (Tulekaiise nõmmel, metsas ja soos.) Neudamm. 53 lk. Sm. 1.—

Antakse lühidalt juhtnõõre tulekahjude ärahoidmiseks ja nende kustutamiseks metsas ja soos.

Plasmann, E. — Untersuchungen über den Lärchenkrebs. Neudamm, 1927.

Teos annab põhjaliku kirjelduse lehise-vähist.

Stumpff, F. — Die Waldbrandversicherung. (Metsatulekahjude kindlustus.) Berlin. 109 lk. Sm. 2.30.

Trappmann, W. — Schädlingsbekämpfung. (Võitlus vigastajate vastu.) Leipzig, 1928. 440 lk. Sm. 20.—

Teos annab ülevaatliku kujutuse uuemast taimekaitsest ja võitlusmeetoditest kahjuritega. Võitluse pealiigid koosnevad: kultuuri asutamisest (kasvukoha valik, maapinna ettevalmistamine jne.), bioloogilistest ja tehnilistest vahenditest.

5. Metsakasutus ja metsatehnoloogia.

Baumann-Lang — Das Holz als Baustoff. (Puit kui ehitusaine.) III Auflage. München. 196 lk. Sm. 16.50.

Mitmete eriteadlaste poolt ümbertõetatud ja igakülselt uute peatükkidega täiendatud koguteos. Töö annab põhjaliku kujutluse puidu tehnilistest omadustest, peale selle metsamaterjalide valmistamisest ja nende ümbertõetamisest ühes kestvuse pikendamisevõtetega. Tarvilik raamat kõikidele puidu ümbertõetajatele ja metsameestele.

Bronnek, H. — Holz im Hochbau. (Puit ehitistes.) Berlin, 1927. 388 lk. Sm. 22.20.

Käsitletakse esiteks puidu mehhaanilisi omadusi, vigu ja kestvust; peaosas käsitleb puidu tarvitamist mitmesuguste hoonete ehitusel.

Bugge, G. — Die Industrie der Holzdestillationsprodukte (Puidu destilleerimissaaduste tööstus.) Dresden, 1298. 216 lk. Sm. 16.60.

Teos annab ülevaatliku käsitluse mitmesugustest puidu destilleerimistööstustest, eriti on valgustatud viimased uuendused sel alal. Rikkalik kirjanduse nimestik võimaldab asjastuhvitatutele täielikult vastava alaga tutvuneda.

Funke, A. — Der Holzausbau im Grubenbetrieb. (Puidu ehitused kaevandustes.) Berlin.

Raamat käsitleb neid nõudmisi, mis on tähtsad kaevandustes puidu omaduste suhtes.

Gayer, S. — **Die Holzarten und ihre Verwendung in der Technik.** (Puiduliigid ja nende kasutamine tehnikas.) III Auflage. Leipzig, 1928. 278 lk. Sm. 9.—

Antakse üldine ülevaade puidu ehitusest, tehnilistest omadustest, vigadest, käsitletakse puuliikide tarvitamist.

Gerber, K. — **Fachkunde für das Holzgewerbe.** (Eriteadmised puidu tööstuses.) Köln. 1927. 82 lk. Sm. 2.—

Populaarne puidu ehituse, tehniliste omaduste ja vigade kirjeldus; lõpuks on toodud tähtsamate puuliikide puitude eraldustunnused.

Gillrath, J. — **Die Holzbearbeitungsmaschinen und Holzbearbeitung des In- und Auslandes.** (Puidu ümbertöötamis- masinad ja ümbertöötamine sise- ja välismaal.) Berlin, 1929. 604 lk. Sm. 31.50.

Saagimistööstuse üksikasjalik käsitus ühes mitmete uuetüübiliste masinate kirjeldustega, ka hõõveldamise ja mööbli valmistamise aladele on palju ruumi antud; täieliku käsitlemise leiab puidu kuivatamine.

Grafe, V. — **Chemische Technologie der Zellulose und Zellulosine.** (Tselluloosi ja ta saaduste keemiline tehnoloogia.) Stuttgart, 1928. 770 lk. Sm. 51.—

Põhjalik käsitus tselluloosi ehitusest ja tehnilistest valmistusviisidest; kirjeldatakse ka tööstuse alasisid, kus tselluloos- tooresainena ümber töötatakse.

Grossmann, J. — **Gewerbekunde der Holzbearbeitung.** (Puidu ümbertöötamise õpetus.) III Auflage. Leipzig, 1929.

Lus väljaanne on täiendatud vineeritööstuse kirjeldusega, muus osas on väikesemad muudatused, lõpus on asetatud tähtsamate puuliikide tunnuste kirjeldus.

Hauska, L. — **Berechnung forstechnischer Bauwerke.** (Met-satehniliste ehitiste arvutamine.) Berlin, 1927.

Teos ilmub üksikutes väljaannetes, kus ehitustehnilisi küsimusi käsitletakse: orgude kiinitamine, puusildade konstruktsioonid ja nende ehitus jne.

Hennig, H. — **Der Holzmodellbau.** (Puidust mudelite valmistamine.) Halle, 1928.

Puuliikide kirjeldus ja nende omadused, mis tähtsad mudelite valmistamiseks valamistööstuses.

Hägglund, E. — **Holzchemie.** (Puidukeemia.) Leipzig. 1928. 275 lk.

Põhjalik käsitus puidu keemilisest koosseisust, puidu suhkrustamisest, tselluloosi valmistamisest, söestamisest ja muudest puidu keemilistest kasutamisevõimalustest.

Hufnagl, L. u Flatscher, J. — **Handbuch der kaufmännischen Holzverwertung, des Holzhandels und Säge-**

- betriebe.** (Puidu hindamise, kaubanduse ja saagimistõõstuse käsiraamat.) 10 Auflage. Berlin, 1929. 387 lk. Sm. 25.—
- Tuntud käsiraamat on uues väljaandes ilmunud kahes osas. Esimene osa (Hufnagl'i poolt) käsitleb peaaegu muutumatult võrreldes endise väljaandega metsa kaubanduslikke küsimusi. Teine osa (Flatscher) on täiesti uuel kujul esitatud ja sisaldab rohkesti materjali saagimistõõstuse kohta.
- Iranyi, C. — Die Gattersäge, ihre Behandlung und ihr Einkauf.** (Saekaater ja tema käsitlemine.) Rosenheim, 1928.
- Üksikasjalik kirjeldus saagide kordaseadmisesest ja nende vigadest.
- Jellineck, O. — Das Holz und die Technik.** (Puit ja tehnika.) Stuttgart. XIV Auflage, Sm. 1.80.
- Raamatukene sisaldab lühida kokkuvõtte puidu kasutamisaladest: tselluloosi, kunstiidi, vineeri, saetud materjalide valmistamise jne.
- Lippmann, R. — Die Stuhlfabrikation.** (Toolide valmistamine.) Hannover, 1928.
- Kasulik abiraamat puidu ümbertöötamistõõstuses.
- Lutz, L. — Taylorisierung und Rationalisierung der Säge-Industrie.** (Tayloriseerimine ja ratsionaliseerimine saagimistõõstuses.) Jena, 1927. 80 lk. Sm. 1.75.
- Seletatakse Taylor'i süsteemi põhimõtteid ja käsitletakse otstarbekohast töö korraldamist saagimistõõstuses.
- Mahlke-Troschel — Handbuch der Holzkonservierung.** (Puidu konserveerimise käsiraamat.) II Auflage, Berlin, 1928. 434 lk. Sm. 29.—
- Elmise väljaandega (1916. a.) võrreldes tublisti ümber töötatud. Põhjalik käsiraamat puidu kestvuse pikendamise kohta. Uuemate tehniliste leiduste ja edusammude kohta on antud ka praktilisest seisukohast hinnang. Kolmest osast koosnev raamat on koostatud mitmete eriteadlaste poolt, mistõttu üksikute alade läbitöötamine on ilmestatud täieliku asjatundlikkusega.
- Marquard, A. — Das hohe Lied vom Holz.** (Ülemlaul puidust.) Stuttgart. 176 lk.
- Laiematele ringkondadele kirjutatud teos, kus käsitletakse puidu tähtsust inimkonna kultuurilises arenemises, varustatud rikkalikult huvitavate piltidega.
- Monroy, J. — Das Holz.** (Puit.) Berlin, 1929. 318 lk. Sm. 19.50.
- Raamat on koostatud paljude autorite poolt ja sisaldab mitmekülgse käsitluse järgmiste alade kohta: puude kasvatamine ja kasutamine, puidu omadused ja nende määramine, puidukaitse, puidu ümbertöötamine, masinad puidu ümbertöötamiseks, puidu kasutamine mitmesugustel aladel.
- Huvitav käsiraamat metsatõõsturilete.
- Rau, E. — Die Nutzhölzer und ihre Eigenschaften.** (Tarbe-puuliigid ja nende omadused.) Leipzig, 1928. 39 lk. Sm. 6.—

Loomulikkudes värvides 96 pilti puuliikidest ühes lühikeste kirjeldustega annavad hea kujutluse puidust.

Reineking, L. — Holzausnutzung und Holzverschnitt. (Puidu kasutamine ja lõikamine.) Leipzig, 1928.

Rohkete joonistega raamat annab kujutluse puidu kasutamisest. Üksikasjaliselt on kirjeldatud puidu kahanevuse tähtsus mööbli-tööstuses.

Reinhold, G. — Die Papierholzversorgung. (Paberipuudega varustamine.) Berlin, 147 lk. Sm. 6.—

Huvitavalt koostatud teos annab ülevaatliku pildi paberipuude üles-töötamisest, kasutusest, hindadest, samuti paberi- ja kunstiiditööstusest.

Sachs, E. — Der deutsche Sperrholzhandel, seine Entwicklung und seine Aussichten. (Saksa vineeritööstuse arenemine ja väljavaated.) Berlin, 1928.

Vineeritööstuse arenemiskäik, produktsiooni ja hindade kujunemine enne ja pärast ilmasõda on ülevaatlikult käsitletud.

Sachsenberg, E. — Wirtschaftliches Verpacken. (Majanduslik pakkimine.) Berlin. 242 lk. Sm. 7.80.

Et puit ja tema saadused mitmesuguste pakkimisvahenditena kasutamist leiavad, — siis annab teos selle kohta üksikasjalise käsitluse, puudutades neid nõudmisi, mis üksikute pakkimisviiside juures tähtsad.

Syrutschek, J. — Holzverwertung. (Puidu hindamine.) Wien. 72 lk. Sch. 2.

Väikemetsaomanikkudele määratud raamatukene selgitab metsa-ülestöötamise, materjalide valmistamise ja väljaveotöid ühes lepingu kavade-ga.

Wissmann, — Korbweidenbau. (Korvipajude kasvatus.) II väljaanne. Berlin. 117 lk. Sm. 4.—

Teos on koostatud kolme autori poolt, kellest igaüks eri peatüki on kirjutanud: pajude kasvatus ja kasutus, pajude haigused ja vigastajad, pajude liigid ja sordid.

Wurtz, E. — Die Viskosekunstseidefabrikation. (Kunstiid valmistus.) Leipzig, 1927. 110 lk.

Lühike käsitus kunstiidi valmistamise kohta.

6. Jahiasjandus.

Berger, A. — Die Jagd aller Völker im Wandel der Zeit. (Kõikide rahvaste jaht). Berlin. 6 annet à Sm. 5.20. (iga anne 96 lk.).

Berlepsch, H. — Der gesamte Vogelschutz. (Üldine linnu-kaitse.) Neudamm. XI trükk.

- Böhmerle-Mocker — Taschenbuch für Jäger und Jagdfreunde.** (Jahimeeste ja jahisõprade taskuraamat.) IV trükk. Leipzig, 1927. 453 lk. Sm. 16.—
- Hegendorf — Die Technik der Führung unserer grossen und kleinen Gebrauchshunde im vielseitigen Jagdbertriebe.** (Jahikoera juhtimistehnika jahil.) Berlin, 1928; 128 lk. Sm. 3.80.
- Holze, R. — Moderne Fasanenzucht.** (Uuem fasaani kasvatus.) Berlin, 1928. 144 lk. Sm. 4.50.
- Marth, O. — Des Jägers Sittenspiegel.** (Jahimehe kombed.) Aschaffenburg, 1927. 119 lk. Sm. 1.50.
- Niedieck, P. — Mit der Büchse in fünf Weltteilen.** (Püssiga viies maailma jaos.) V trükk. Berlin, 1927. 337 lk. Sm. 16.—
- Olt, A. und Ströse, A. — Wildseuchenbekämpfung.** (Võitlus metsloomade nakkushaigustega.) II trükk. Neudamm, 1928. 54 lk. Sm. 1.50.
- Schmuderer-Maretsch — Jagd- und Sportwaffenkunde.** (Jahi ja spordiriistade õpetus). Berlin, 1928. VIII + 166 lk. Sm. 9.—
- Silva-Tarouca, E. — Kein Heger, kein Jäger.** (Ei vahi-meese ega jahimeese.) II trükk. Berlin, 1927. XVI + 254 lk. Sm. 8.—
- Simon, G. — Anleitung für Jagd und Fang von Fuchs, Marder, Otter.** (Juhatus rebase, naaritsa, saarma küttimise ja püüd-mise kohta.) München. 212 lk. Sm. 5.—
- Ströse, A. — Neudammer Jägerlehrbuch.** (Jahimehe õppe-raamat.) Neudamm, 1928. 192 lk. Sm. 9.—
- Wörz, E.-Müller — Der Vorsteh- und Gebrauchshund.** V trükk. Neudamm, 1928. 354 lk. Sm. 5.—